

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 26/2011 van
20 juli 2011**

**Betreft: Aanvraag tot machtiging van het Agentschap voor Geografische Informatie
Vlaanderen (AGIV) om de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen van het
departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO)**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001");
6. Gelet op Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna CBPL) inzake *mobile mapping*.

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag van het AGIV en RWO, ontvangen op 24 juni 2011;
8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van RWO, ontvangen op 24 juni 2011;
9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het AGIV, ontvangen op 11 januari 2011;
10. Beslist op 20 juli 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) werd opgericht bij het decreet van het 7 mei 2004, als een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB-decreet) en in het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen (GDI-decreet). Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.
12. Het AGIV wenst het *mobile mapping* beeldmateriaal open te stellen voor RWO ter uitvoering van haar taken in het kader van de beleidsvoorbereiding, beleidsuitvoering en beleidsmonitoring, voor het gehele grondgebied van Vlaanderen (zie verder onder B1).
13. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd oorspronkelijk verzameld in opdracht van de Afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (Departement MOW) voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, en werd uitgevoerd op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging

van de verkeerstekens.¹ Volgens dit artikel moeten “de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen”. Het Departement MOW is verantwoordelijk voor deze databank. In opdracht van het departement werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia. Cyclomedia blijft eigenaar van de gegevens, het AGIV en het Departement MOW hebben een eeuwigdurend gebruiksrecht.

RWO behoort als Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. De maatschappelijke zetel van RWO, afdeling Ecologisch Toezicht, afdeling Rapportering Water en afdeling Lucht, Milieu en Communicatie is in Erembodegem; daarnaast hebben de afdeling Ecologisch Toezicht, de afdeling Rapportering Water en de afdeling Lucht, Milieu en Communicatie verschillende vestigingen in elk van de vijf provincies.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

14. Bij het maken van de *mobile mapping* beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. Er komen namelijk op een aantal van deze beelden komen toevallige voorbijgangers voor, huizen met eventueel een zichtbaar huisnummer of auto's met een leesbare nummerplaat. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die in bepaalde gevallen informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden². Ook al werden de persoonsgegevens accidenteel verwerkt, toch moeten zij beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP³.

15. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁴ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ B.S. 10 juni 2008.

² Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie Aanbeveling 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

³ Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie aanbeveling CBPL/05/2010 van 15 december 2010 inzake *mobile mapping*.

⁴ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: “een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur”.

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

16. Op 18 juli 2003 kondigde de Vlaamse Regering het Kaderdecreet bestuurlijk beleid af ter hervorming van de Vlaamse administratie (Beter Bestuurlijk Beleid of kortweg BBB). In het kader van deze hervormingsoperatie werd het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen – afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij – bij decreet van 7 mei 2004 hervormd tot het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het GDI-decreet en het GRB-decreet. Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

17. Het AGIV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

18. De VCT is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

19. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Zoals onder randnummer 14 omschreven zijn de *mobile mapping* beelden in bepaalde gevallen persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij moet rekening gehouden worden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;
7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;
8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;
9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;
10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

20. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd verzameld in opdracht van het Departement MOW voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.⁵ Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". In opdracht van het Departement MOW werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia.

In het contract met het bedrijf Cyclomedia, dat eigenaar blijft van het *mobile mapping* beeldmateriaal, werd overeengekomen dat het AGIV een gebruiksrecht heeft op het beeldmateriaal en dit verder mag verdelen naar de deelnemers aan GDI-Vlaanderen.⁶

De gerechtigde deelnemers aan GDI-Vlaanderen worden omschreven in artikel 3, 9°, GDI-decreet als "iedere instantie in de zin van artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur"⁷. RWO behoort als Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid.

RWO is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. RWO is dus een deelnemer aan GDI-Vlaanderen

RWO en het AGIV wensen een openstelling van de *mobile mapping* beelden naar medewerkers van RWO ter uitvoering van taken RWO. Het gebruik van de *mobile mapping* beelden kan hierbij immers een grote meerwaarde bieden.

Doeleinde van de latere gegevensverwerking:

21. Het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan RWO wordt gevraagd in het kader van de uitoefening van de wettelijke en reglementaire taken van RWO.

RWO is verantwoordelijk voor de ondersteuning van de minister bij de voorbereiding van het beleid rond ruimtelijke ordening, wonen en onroerend erfgoed.

⁵ B.S. 10 juni 2008.

⁶ De overeenkomst kent het AGIV het recht toe om de *mobile mapping* beelden te verdelen naar de gerechtigde gebruikers van GIS-Vlaanderen. Ondertussen werd echter het GDI-decreet aangenomen, waardoor GIS-Vlaanderen wordt vervangen door GDI-Vlaanderen.

⁷ Zie voetnoot 3.

Het departement bouwt inhoudelijke expertise op rond de beleidsthema's, bereid de beleidsnota's en beleidsbrieven van de minister voor en coördineert de algemene communicatie- en informatica-initiatieven binnen het Vlaamse Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

De taken van RWO kunnen voor wat de materies betreft waar deze aanvraag betrekking op heeft⁸ samenvattend omschreven worden als:

Voor Ruimtelijke Ordening:

- Beleidsvoorbereiding

Hieronder vallen taken zoals: (onderzoek naar) herziening Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, voorbereidend onderzoek Beleidsplan Ruimte (groenboek), opmaak beleidsplan ruimte (witboek), gebiedsgerichte beleidsformulering, adviesverlening Provinciale Ruimtelijke Structuurplannen (PRS), voorbereidend onderzoek en opmaak grondbeleidsplan, opmaak gewestelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen, Stedenbouwkundig beleid en Vergunningenbeleid

- Beleidsuitvoering

Hieronder vallen taken zoals: projectmatige beleidsuitvoering (strategische projecten), adviesverlening Provinciale RUP, opvolgen planologische attesten, opvolgen planbaten, opvolgen arresten Raad van State

- Beleidsmonitoring

Hieronder vallen taken zoals: omgevingsanalyse en beleidsopvolging

Voor Onroerend Erfgoed:

- Beleidsvoorbereiding

Het ontwikkelen van een geïntegreerde beschermingsstrategie, het uitwerken van beleidskaders, het afstemmen met andere beleidsvelden en bestuursniveaus, onderzoek naar het draagvlak en de maatschappelijke en financiële betekenis van het onroerend erfgoed,

- Beleidsuitvoering

Adviesverlening door Expertencommissie (waarvan departement het secretariaat voert)

- Beleidsmonitoring

In functie van beleidsopvolging is een erfgoedmonitor (als deel van RWO-datamonitor in ontwikkeling)

Voor de algemene taken van het Departement:

- Beleidsondersteuning

⁸ Wat nu niet aan bod komt is het woonbeleid en de beleidsevaluatie(deze cluster moet nog worden opgericht en de taken hiervan moeten nog nader uitgewerkt worden).

Hieronder vallen taken zoals: opmaak beleidsnota en beleidsbrieven, organisatieondersteuning en –beheer (kennisbeheer, ICT-beleid, GIS-beleid, opmaak begroting, opmaak personeelsplan,...), het wijzigen van bestaande regelgeving en het voorbereiden van nieuwe regelgeving,

Het Departement RWO en het AGIV wensen een openstelling van de mobile mapping beelden naar het departement RWO zelf ter uitvoering van haar taken in kader van de beleidsvoorbereiding, beleidsuitvoering en beleidsmonitoring, voor het gehele grondgebied van Vlaanderen.

Het Department RWO zal instaan voor de coördinatie van de personen die toegang dienen te verkrijgen.

Het AGIV zal instaan voor de coördinatie van het toegangsbeheer zelf van de mobile mapping data.

22. RWO wenst de *mobile mapping* beelden in concreto te gebruiken voor volgende toepassingen :

1. Beleidsvoorbereiding Ruimtelijke Ordening

1. Bij het voorbereidend onderzoek van het Beleidsplan Ruimte en bij de bijbehorende gebiedsgerichte beleidsformulering.

Hiervoor is geregeld een ruimtelijke omgevingscheck noodzakelijk om een concrete situatie te bekijken.

2. Bij de adviesverlening over het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.

Hiervoor is geregeld een ruimtelijke omgevingscheck noodzakelijk om een concrete situatie te bekijken.

3. Bij de opmaak van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Hierbij is het belangrijk om:

- o de bestaande toestand van de omgeving te kennen (aanwezigheid, aard en type bebouwing, uitrustingsniveau wegen, ...)
- o bij de behandeling van de bezwaren tijdens het openbaar onderzoek de specifieke omgevings situatie te bekijken.

2. Beleidsvoorbereiding Onroerend Erfgoed

Inzicht in de staat van het onroerend erfgoed op het terrein is noodzakelijk in de beleidsondersteuning en bij het uitwerken van beleidskaders.

Het bekijken van de situatie op het terrein is zeer nuttig bij het beantwoorden van parlementaire vragen en kabinetsnota's

3. Beleidsuitvoering Ruimtelijke Ordening

1. Bij de opvolging van de strategische projecten

Voor de opvolging van deze projecten en om na te gaan of is voldaan aan de vereisten is het noodzakelijk een ruimtelijke omgevingscheck uit te voeren.

2. Bij de adviesverlening bij een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP).

Hiervoor is geregeld een ruimtelijke omgevingscheck noodzakelijk om een concrete situatie te bekijken.

3. Bij het opvolgen van planologische attesten

Hierbij is het noodzakelijk de bestaande toestand op het terrein na te kunnen gaan.

4. Bij het opvolgen van planbaten, planschade, kapitaalschade en gebruikersschade

Hierbij is het noodzakelijk de uitzonderingsgronden zoals vermeld in art. 2.6.5 van de Vlaamse Codex te controleren.

Hierbij is het belangrijk om de bestaande toestand van de omgeving te kennen (aanwezigheid, aard en type bebouwing, uitrustingsniveau wegen, ...)

4. Beleidsuitvoering Onroerend Erfgoed

De expertencommissie onroerend erfgoed, waarvan het Departement het secretariaat verzorgt, verleent op aanvraag advies aan de minister (in het kader van een beroep tegen het weigeren van een rechtstreekse machtiging voor niet vergunningsplichtige werkzaamheden) of aan de bestendige deputatie of aan de raad voor vergunningsbetwistingen (in het kader van een stedenbouwkundige vergunningsprocedures in graad van beroep).

De omgevingscheck is zeer nuttig bij het ondersteunen van de adviezen van de expertencommissie en bevordert de motivering van die adviezen met feitelijke argumenten.

5. Monitoring van het beleid rond Ruimtelijke Ordening

Bij de inventarisatie van beleidseffecten. (bijv. de mate van invulling van woongebieden). Indien de input voor de inventarisatie van bij de gemeenten komt (bijv. het Register Onbebouwde Percelen) is er steeds nog een GIS-matige controle nodig door het Departement. Hiervoor worden voornamelijk orthofoto's gebruikt, maar de straatbeelden bieden een significante meerwaarde om deze controle uit te voeren.

6. Monitoring van het beleid rond Onroerend Erfgoed

Opvolging vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed. Inzicht in de fysieke staat van het onroerend erfgoed in kader van de opmaak van de erfgoedbalans en de uitbouw van een erfgoedmonitor
Beleidsevaluatie en –bijsturing kan niet zonder een inventarisatie van beleidseffecten. Zonder zicht op de fysieke toestand van het onroerend erfgoed is het immers onmogelijk om te bepalen of het beschermings-

en premiebeleid effectief is. Mobile Mapping biedt de mogelijkheid tot een eerste fysieke screening of (snel)inventarisatie van die beleidseffecten en kan bijdragen tot een meer gebiedsdekkende datavergaring.

Toegang tot de gegevens is noodzakelijk ter ondersteuning van de kwaliteitsvolle uitvoering van taken in kader van de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de monitoring.

Op basis van de Mobile Mapping beelden kan de bestaande ruimtelijke toestand op het terrein op een bepaald moment in de tijd, accuraat en in detail geanalyseerd worden, zonder dat de betrokken ambtenaar zich moet verplaatsen naar de bewuste plek. Dit is zeer belangrijk binnen verschillende processen van beleidsvoorbereiding. Binnen de monitoring van het beleid kunnen de beelden gebruikt worden om de effecten van het beleid op het terrein te meten en verifiëren.

23. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden in randnummer 22 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

24. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, met name het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan RWO voor de beschreven toepassingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

25. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

26. Op het ogenblik van de gegevensverzameling voor het opzetten van de verkeersbordendatabank was men nog niet op de hoogte van de meerwaarde die de *mobile mapping* kan betekenen voor de uitvoering van andere wettelijke en reglementaire taken van overheidsdiensten. De taken van RWO waarvoor toegang tot de *mobile mapping* beelden wordt gevraagd, vermeld in randnummer 22, zijn niet verenigbaar met de oorspronkelijke finaliteit van de verkeersbordendatabank, nl. inventarisatie van de verkeersborden in het Vlaamse Gewest.

27. Toch kunnen de beelden aangewend worden voor een later bepaald doeleinde, mits inachtneming van alle bepalingen van de WVP (informatieplicht t.a.v. de betrokkenen over het nieuwe doeleinde, voldoen aan het proportionaliteitsprincipe, vermeld in art. 4, §1, 3°, WVP, een grondslag voor de verwerking, vermeld in art. 5 WVP, aangifteplicht)⁹.

⁹ Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake *Mobile mapping*.

28. In casu is noch voor het oorspronkelijk doeleinde, noch voor het uitvoeren van de toekomstige doeleinden, de bedoeling om persoonsgegevens van de *mobile mapping* beelden te verwerken. Bij het maken van de beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen.

29. De rechtmatigheid van de verdere verwerking wordt ondersteund door de statutaire en wettelijke taken van RWO.

30. De aanvraag verwijst naar de volgende teksten ter ondersteuning van het doel en de wettelijke taken van RWO:

1. Beleidsvoorbereiding Ruimtelijke Ordening

1. Bij het voorbereidend onderzoek van het Beleidsplan Ruimte en bij de bijbehorende gebiedsgerichte beleidsformulering.

In art. 2.1.1 t/m art. 2.1.5 van de Codex¹⁰ staat o.a. dat het Vlaams Gewest verantwoordelijk is voor het opmaken van een beleidsdocument dat het kader aangeeft voor de gewenste ruimtelijke structuur. "Er worden ruimtelijke structuurplannen op de volgende niveaus opgemaakt: 1° door het Vlaamse Gewest voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest: het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen dat de structuurbepalende elementen van gewestelijk belang bevat en taakstellingen met betrekking tot de uitvoering ervan, met aanduiding van de onderdelen die door het Vlaamse Gewest, de provincies of de gemeenten moeten worden uitgevoerd."

2. Bij de adviesverlening over het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.

In art. 2.1.7 t/m art. 2.1.13 van de Codex staat o.a. dat de Vlaamse Regering verantwoordelijk is om een advies uit te brengen inzake de overeenstemming van het provinciaal structuurplan met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. "De Vlaamse Regering brengt, na raadpleging van de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening, binnen honderdtwintig dagen na de begindatum van het openbaar onderzoek een advies uit inzake de overeenstemming van het ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan met het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen."

3. Bij de opmaak van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

In art. 2.2.1 t/m 2.2.8 van de Codex staat o.a.: "De Vlaamse Regering is belast met het opmaken van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en neemt de nodige maatregelen tot de opmaak."

- om de bestaande toestand van de omgeving te kennen: art. 2.2.2 §1 3° van de Codex
- bij de behandeling van de bezwaren tijdens het openbaar onderzoek: art. 2.2.7 §5 van de Codex

¹⁰ De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (1 september 2009).

2. **Beleidsvoorbereiding Onroerend Erfgoed**

Het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg.

3. **Beleidsuitvoering Ruimtelijke Ordening**

5. Bij de opvolging van de strategische projecten

In art. 2.1.6 van de Codex staat o.a.: De Vlaamse Regering kan, binnen de perken van de begroting, subsidies verlenen aan provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, openbare instellingen en aan private rechtspersonen die betrokken zijn bij een samenwerkingsverband voor het opzetten en realiseren van een strategisch project in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, als tegemoetkoming in de kosten voor de coördinatie van het betreffende project.

6. Bij de adviesverlening bij een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP).

In art. 2.2.9 t/m 2.2.12 van de Codex staat oa: De Vlaamse Regering bezorgt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening binnen dezelfde termijn een advies inzake de overeenstemming van het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan met het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, of, in voorkomend geval, de overeenstemming met een ontwerp van ruimtelijk structuurplan Vlaanderen en een ontwerp of ontwerpen van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

7. Bij het opvolgen van planologische attesten

Art. 4.4.25 van de Codex en het uitvoeringsbesluit.

8. Bij het opvolgen van planbaten, planschade, kapitaalschade en gebruikersschade

Art. 2.6.5 van de Vlaamse Codex

4. **Beleidsuitvoering Onroerend Erfgoed**

De samenstelling, taakstelling en werking van de expertencommissie onroerend erfgoed wordt geregeld in artikel 11 van het decreet van 3 maart 1976, tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, en in artikels 30 tot en met 34 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

Sinds de wijziging van 9 mei 2008 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, staat het Departement in voor de behandeling van (administratieve) beroepen inzake archeologische vergunningen. De beroepsprocedure zit vervat in artikel 8 en artikel 16 van dat besluit.

Er wordt verwezen naar de volgende teksten:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (1 september 2009) en bijhorende uitvoeringsbesluiten.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 tot bepaling van de voorwaarden voor de toekenning van subsidies voor strategische projecten ter uitvoering van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen
- Besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 tot bepaling van de nadere regels voor het planologisch attest
- Besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende sommige aspecten van de planbatenheffing
- Decreet van 3 maart 1976, tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten: De taakstelling van de expertencommissie onroerend erfgoed wordt geregeld in artikel 11 van het decreet van 3 maart 1976, tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten en in artikel 98 van het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid), inclusief bijhorende uitvoeringsbesluiten.
- Decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief bijhorende uitvoeringsbesluiten

5. Monitoring van het beleid rond Ruimtelijke Ordening

Bij de inventarisatie van beleidseffecten. Deze inventarisatie is nodig in het kader van de opmaak van het beleidsplan Ruimte Art. 2.1.1 van de Codex.

6. Monitoring van het beleid rond Onroerend Erfgoed

Voor de opvolging van de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, wat betreft aanvragen die de sloop van gebouwen of constructies omvatten opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Er wordt verwezen naar de volgende teksten:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (1 september 2009) en bijhorende uitvoeringsbesluiten.
- Het Monumentendecreet (1976)
- Het Archeologiedecreet (1993)
- Het Landschapszorgdecreet (1996)

31. Op zich zijn de doelen gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

32. De *mobile mapping* beelden werden verzameld op de openbare weg in Vlaanderen en zijn gericht op het captureren van wegwijzers, verkeerslichten, toeristische borden, e.d. Aan deze beelden wordt een geografische referentie gekoppeld, zodat de beelden van een bepaalde plaats kunnen worden opgezocht via lokalisering op de kaart. Onder randnummer 15 werd reeds beschreven in welke mate het om persoonsgegevens gaat.

33. Het AGIV zorgt ervoor dat enkel toegang wordt verleend tot de beelden van het grondgebied waarvoor de betrokken gebruiker bevoegd is om zijn taken in het kader van de doeleinden, vermeld in randnummer 22, uit te voeren.

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

35. De *mobile mapping* beelden zijn 360° beeldopnamen, genomen op het grondgebied van Vlaanderen. De gebruikers, krijgen enkel toegang tot die beelden binnen het grondgebied waarvoor zij bevoegd zijn. De 360°-foto's hebben na verwerking, door onder meer gebruik te maken van GPS-correcties, volgende eigenschappen:

- 360° beeldhoek met hoge resolutie (0,075° per pixel), overeenkomend met 13 mm op 10 m afstand;
- hoge kwaliteit (naadloos, parallaxvrij, exact gecorrigeerd voor scheefstand);
- hoge nauwkeurigheid van de georeferentie (positie 0,1 m, oriëntering 0,1°);
- goed gedefinieerde, bekende beeldgeometrie;
- beschikbaarheid van metadata;
- resolutie en kleurdiepte.

36. Per panoramische foto worden volgende gegevens (metadata) opgeslagen:

- ⇒ fotoID: uniek identificatiegegeven van de foto
- ⇒ x en y-coördinaten (Lambert 72)
- ⇒ z-waarden (TAW + hoogte camera t.o.v. grondvlak)
- ⇒ Heading en deviation (correcties op horizontale en verticale posities van foto)

⇒ Recorddate (datum + uur opname)

Deze beeldinformatie kan per foto worden opgevraagd (met uitzondering van heading en deviation). Informatie in verband met het tijdstip van de opname is waardevolle informatie voor bijv. stedelijke diensten. Ook de juiste positiebepaling van de foto is noodzakelijk voor de juiste lokalisatie van de foto en nauwkeurige metingen.

37. De *mobile mapping* beelden zullen via services/internet ter beschikking worden gesteld via beveiligde toegang. Een fysische overdracht van de beelden op drager wordt niet voorzien. De beelden opvragen kan via 2 mogelijkheden:

- Via een viewer:

Voor de niet-GIS-gebruikers die de *mobile mapping* beelden doorgaans willen raadplegen om deze beelden te bekijken (enkel visualisatie) werd een gebruiksvriendelijke viewer ontwikkeld die raadpleegbaar is via het internet. Ook via de geo-loketten van het AGIV is het opvragen van de *mobile mapping* beelden mogelijk. Met deze internettoepassingen kan men op een eenvoudige manier de 360°-foto's opvragen. Op een kaart met luchtfoto's of via een adres-zoekfunctie kan men de locatie aanduiden die men wil visualiseren en de bijbehorende 360°-foto's komen te voorschijn. Binnen deze foto kan men de omgeving verkennen door te roteren. Is een volgende foto toch meer geschikt, dan kan men deze eveneens aanklikken. Het AGIV stelt de software en beelden rechtstreeks vanaf een server toegankelijk. Een gebruikersnaam en paswoord zijn wel noodzakelijk om de foto's op te vragen. De paswoorden worden toegekend door het AGIV, bij aanmelding wordt toegang gegeven tot de *mobile mapping* beelden op een server bij Cyclomedia.

- Via tools binnen GIS/CAD-systeem:

Er wordt toegang voor GIS/CAD-gebruikers georganiseerd via de ontwikkeling van tools die de *mobile mapping* beelden kunnen integreren in de GIS-software van de gebruiker. De integratie in een GIS-software biedt grote mogelijkheden naar inventarisatie en digitalisering van objecten die op de *mobile mapping* beelden zichtbaar zijn. De GIS-software kan de beelden via een webservice (netwerkdienst) via internet opvragen. Om privacyredenen zullen ook hier de beelden enkel online te raadplegen zijn via geautoriseerde registratie en worden deze niet fysisch doorgegeven.

38. De ruimtelijke omgevingscheck die voor vele van de bovengenoemde processen noodzakelijk is gebeurt nu op basis van actuele luchtfoto's en afhankelijk van de noodzaak wordt er dan beslist of er een controle ter plaatse moet gebeuren, waar dan meestal foto's worden genomen. Deze werkwijze neemt veel tijd in beslag van de betrokken ambtenaar, en zorgt voor een hoge kost omwille van de verplaatsing en de digitale verwerking van de foto's.

39. De VTC wijst er op dat de beelden niet altijd actueel zullen zijn. De beelden kunnen gebruikt worden om verplaatsingen te vermijden, doch dienen slechts als indicatief beschouwd te worden voor een situatie ter plaatse. Dit neemt niet weg dat ze in veel gevallen toch nuttig zullen zijn en het gebruik ervan in die zin proportioneel te noemen is.

40. Na eerder overleg van het AGIV met de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer in het kader van de creatie van de verkeersbordendatabank wordt aangenomen dat *blurring* niet noodzakelijk is voor openstelling, zolang de gegevens enkel worden gebruikt voor interne doeleinden binnen de overheid en uitgewisseld worden binnen een beveiligd circuit. De VTC noteert dat het AGIV zich ertoe verbindt om, in samenspraak met Cyclomedia, gevolg te geven aan meldingen van gebruikers dat bepaalde persoonsgegevens of gevoelige gegevens moet worden verwijderd en dat het AGIV de gebruikers hiervan op de hoogte zal stellen.

41. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

42. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

43. De VTC noteert dat de voorliggende aanvraag geen bewaartermijn voorziet. De gebruikers van het RWO krijgen toegang tot de *mobile mapping* beelden via webservices/viewer en bewaren zelf geen gegevens .

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

44. De gebruiker verkrijgt toegang door middel van een username en paswoord. De gebruiker moet steeds kunnen inloggen wanneer de *mobile mapping* beelden vereist zijn voor de uitoefening van de onder B1 vermelde taken van RWO.

45. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. Het AGIV heeft een eeuwigdurend gebruiksrecht op de gegevens verkregen van de eigenaar van de beelden Cyclomedia. Daarnaast wordt gesteld dat de *mobile mapping* beelden een blijvende meerwaarde hebben voor de taken van RWO.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

46. RWO vraagt toegang voor een 50-tal personeelsleden van het departement en 6 personen voor Onroerend Erfgoed. Deze behoren tot de volgende diensten van het departement:

- de Afdeling Ruimtelijke Planning (ARP): verantwoordelijk voor de taken rond ruimtelijke ordening
- de Afdeling Stedenbouwkundig beleid en Onroerend Erfgoed (ASBOE): het deel Stedenbouwkundig beleid is ook verantwoordelijk voor het uitvoeren van taken rond ruimtelijke ordening, het deel Onroerend Erfgoed is verantwoordelijk voor de taken rond Onroerend Erfgoed
- Kennis en Informatie (K&I): Zorgt voor ondersteuning van de taken uitgevoerd in het departement.

47. Aangezien de betrokken beleidsmedewerkers niet regiogebonden zijn en thematieken en dossiers grensoverschrijdend (zowel gemeentelijk als provinciaal) kunnen zijn, wordt de toegang gevraagd voor het grondgebied van heel Vlaanderen. De VTC merkt op dat hierdoor de controle op het gerechtvaardigd gebruik van de beelden moeilijker wordt.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

48. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens¹¹ een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

49. Het AGIV verduidelijkt dat bij de oorspronkelijke verwerking van de persoonsgegevens (opname van de 360°-foto's) door de Vlaamse overheid informatie aan de burgers werd verstrekt via verschillende kanalen, zoals kranten, huis-aan-huisbladen, diverse websites (gemeenten, Vlaamse overheid), persmededelingen en nieuwsitems van het AGIV.

50. Het AGIV verbindt er zich toe om op zijn eigen website en via andere wegen (persmededelingen, nieuwsitems) informatie aan de burger te verstrekken over de aard van de gegevens, de doeleinden waarvoor ze werden verzameld en de doeleinden waarvoor ze ter beschikking worden gesteld van de gebruikers, en de deelnemers aan GDI-Vlaanderen aan te sporen om de burgers op te hoogte te brengen van het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

51. Transparantie wordt niet uitsluitend gewaarborgd door de informatieplicht. Aangezien de betrokkene op basis van artikel 10 WVP steeds het recht heeft om informatie te krijgen van de verantwoordelijke voor de verwerking over het feit of al dan niet gegevens over hem verwerkt worden en de inhoud en draagwijdte van die verwerking, kan iedere burger een verzoek richten aan het AGIV of aan de gebruikers van RWO met de vraag welke persoonsgegevens over hem worden verwerkt..

52. Aangezien het AGIV geen systematisch overzicht heeft van de *mobile mapping* beelden waarop persoonsgegevens voorkomen, kan het agentschap niet onmiddellijk op dergelijke vragen antwoord geven. Het AGIV motiveert dat het een disproportionele inspanning zou vragen om alle *mobile mapping* beelden na te gaan op persoonsgegevens van de betrokkene die het verzoek heeft ingediend. Wel voorziet het AGIV via de website de mogelijkheid om melding te maken indien de gebruiker op de gegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer - in casu bepaalde privacygevoelige informatie- vaststelt. Het betreffende beeld zal vervolgens niet meer opvraagbaar zijn.

¹¹ Artikel 4, §1, 1°, WVP.

53. De VTC verwijst naar de klachtenprocedure die het AGIV intussen heeft uitgewerkt en op haar website heeft bekendgemaakt ¹²

54. De VTC neemt kennis van de aangifte die het AGIV heeft gedaan bij de CBPL, met als doeleinde 'het toegankelijk stellen van de *mobile mapping* beelden voor inventarisatie en diverse toepassingsmogelijkheden'.

55. De VTC kan akkoord gaan met de inspanningen van het AGIV tot transparantie.

B.4. BEVEILIGING

56. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

57. De gebruikers van de deelnemers moeten een aantal gebruiksvoorwaarden onderschrijven om de bescherming van de privacy te garanderen. Dit houdt onder meer in dat zij het AGIV moeten melding maken van bepaalde privacygevoelige of compromitterende informatie die moet worden verwijderd. Daarnaast moeten zij, wanneer zij een afdruk wensen te maken van de *mobile mapping* beelden, bv. om toe te voegen aan een dossier of in het kader van openbaarheid van bestuur, zorgen dat personen, leesbare nummerplaten, huisnummers en eventuele andere privacygevoelige informatie onherkenbaar worden gemaakt. De gebruikers worden er ook op gewezen dat zij de WVP moeten naleven bij het gebruik van de *mobile mapping* beelden, naast hun deontologische verplichtingen die zij reeds hebben als ambtenaar. Daarnaast wordt ook van hen verwacht dat zij de burger voldoende informatie geven over het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

58. Het AGIV staat in voor de coördinatie van het toegangsbeheer van de *mobile mapping* beelden. RWO zal instaan voor de coördinatie van de personen die toegang dienen te verkrijgen.

59. Op technisch vlak zorgt het AGIV, samen met Cyclomedia, voor de gepaste veiligheidsmaatregelen zoals netwerkbeveiliging; back-up systemen; logische beveiliging van de toegang; logging, opsporing en analyse van de toegang; authenticatiesystemen. Daarnaast is ook een vertrouwelijkheidsverklaring van de werknemers voorzien en een lijst opgemaakt van de personen die toegang hebben tot de *mobile mapping* beelden.

¹² Zie machtigingen http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_01_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_02_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_03_2011.pdf.

60. Aangezien de *mobile mapping* beelden op dit moment op de servers van Cyclomedia worden bewaard, wordt ook in de nodige beveiliging bij Cyclomedia voorzien. Het AGIV is de mogelijkheden aan het onderzoeken om in de toekomst het beeldmateriaal op een eigen server te bewaren, zodat de beveiliging volledig in eigen beheer is. De beelden worden enkel via services en een viewer vanuit dit centrale archief ter beschikking gesteld en worden niet fysisch doorgegeven. Decentrale kopies van de beelden zou vragen tot verwijdering of *blurring* van bepaalde beelden bemoeilijken of er zou niet te garanderen zijn dat deze verwijdering op alle bronnen effectief plaats vindt.

61. Het opvragen van de *mobile mapping* beelden wordt momenteel centraal gelogd, het is namelijk mogelijk om na te gaan wie wanneer welke foto heeft bekeken. Dergelijke logging werd geadviseerd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Opvragingen zijn mogelijk:

- per account (bijv. gemeente X, politiezone Y);
- per tijdsperiode (dag/week).

Volgende informatie kan worden opgevraagd:

- datum, uur van het raadplegen van de foto;
- account (= bijv. gemeente, politiezone,...);
- gebruiker (= natuurlijk persoon);
- foto-ID van de foto die werd geraadpleegd.

Aangezien er geen eenduidige band is tussen de betreffende burger en zijn dossier, is er geen 'klassieke' logging mogelijk, nl. een burger kan niet nagaan wie zijn dossier heeft geconsulteerd.

Wel is een logging mogelijk om na te gaan:

- welk personeelslid op welk ogenblik toegang heeft tot welke *mobile mapping* beelden (locatie);
- welk *mobile mapping* beeld (locatie) op welk ogenblik door wie werd opgevraagd.

Zo kan worden opgevraagd wie een bepaalde locatie consulteerde, bijv. om na te gaan of bepaalde diensten geen onrechtmatig gebruik maken van de beelden (gebruik van beelden voor doeleinden waarvoor geen machtiging is).

62. Het AGIV heeft in december 2010 een informatieveiligheidsconsulent aangesteld. Deze persoon voldoet aan de vereisten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten. Een veiligheidsplan werd door de informatieveiligheidsconsulent opgemaakt.

63. RWO heeft een informatieveiligheidsconsulent aangesteld. Er werd geen informatieveiligheidsplan ingediend. RWO heeft in de aanvraag wel aangegeven dat dit gepland is tegen 1 september 2011 en daarna meegedeeld dat op 1 augustus 2011 al een 'high level' veiligheidsplan ter beschikking ging zijn. De VTC wijst op de taak van de veiligheidsconsulent om een ontwerp van veiligheidsplan op te maken voor de verantwoordelijke voor het dagelijks

bestuur¹³. In het kader van informatiebeveiliging wenst de VTC te verwijzen naar de Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens¹⁴, uitgevaardigd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

IV. BESLUIT

64. De VTC machtigt het AGIV de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

65. De VTC bepaalt dat RWO haar een kopie bezorgt van het schriftelijk en door de directie goedgekeurd veiligheidsplan tegen uiterlijk 1 december 2011.

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere

¹³ Artikel 10 besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

¹⁴ <http://www.privacycommission.be/nl/static/pdf/referenciemaatregelen-vs-01.pdf>.